

Monumentnummer*: 509899

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1999
Kadaster deel/nr 82838/105

Woonplaats* Rhenen
Gemeente* Rhenen
Provincie* Utrecht

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Rhenen	G			3894
Rhenen	H			5413
Rhenen	H			2305
Rhenen	H			5415
Rhenen	H			5416
Rhenen	H			5420
Rhenen	G			3542
Rhenen	H			5418
Rhenen	H			2175
Rhenen	H			5414
Rhenen	H			5421
Rhenen	H			5417
Rhenen	H			213
Rhenen	H			2304
Rhenen	H			5419

*Omschrijving***

De TUINAANLEG in nieuwe architectonische tuinstijl werd ontworpen door tuinarchitect D.F. Tersteeg. De aanleg voegt zich in de achttiende eeuwse structuur en lanenstelsels van de oude buitenplaats, die tegen de helling van de Paasheuvel is aangelegd. Ook bij de tuin zijn Engelse invloeden aanwijsbaar, zoals de bakstenen elementen en de terraswerking. Evenals de architectuur van het huis is er

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een verband te leggen met de stijlkenmerken in de werken van Edwin Lutyens. Het op een 18de-eeuwse laan geplaatste landhuis van architect De Clercq vormt het uitgangspunt voor de ligging van de tuin. De hoofdstructuur van de tuinaanleg van Tersteeg wordt bepaald door de symmetrie-assen, deeltuinen en architectonische begrenzingen. De symmetrie-assen sluiten aan op de oostgevel en de zuidoostgevel van het huis. De hoofdas staat loodrecht op het huis, waarop het terras, de bloementuin en een grasparterre zijn aangelegd. Deze as eindigt in een halve cirkel. Parallel hieraan ligt ter afsluiting aan de zuidzijde een pergola. Het centrale punt van de bloementuin is een vierkant bassin in een vierkant gazon. Vanaf dit punt loopt dwars op de hoofdas een tweede symmetrie-as. Deze begint bij een zitgelegenheid onder een kastanjeboom en wordt via een vijvertje, verlaagd voortgezet in een doodlopende coniferenlaan.

Bij het ontwerp is gebruikt gemaakt van de bestaande niveauverschillen. De 'achterhof' en het terras liggen op het niveau van het huis, de bloementuin, coniferenlaan en grasparterre bevinden zich ieder op een steeds lager niveau. De tuin bestaat uit de volgende deeltuinen: Het 'terras' wordt afgescheiden door gemetselde muurtjes. In de muurtjes zijn op een tweetal plaatsen vierkante terracotta tegels aangebracht. Deze stellen een haan en een papegaai voor. Ter overbrugging van het hoogteverschil met de bloementuin zijn trappen aangelegd in hoeken van 45 graden. Het terras wordt omzoomd door een taxushaag. De 'bloementuin' bestaat uit een vierkant grasveld, begrensd door grindpaden en perken. In het midden van deze tuin ligt een vierkant vijverbassin. Een tweede vijver ligt aan de zijde van het terras. Vanuit een rondboogvormige nis in de terrasmuur stroomt water in het bovenste bassin, dat voorzien is van hardstenen afdekranden en overloopgoten. Via deze goten stroomt het water in een tweede bassin. Aan de oostzijde van de tuin bevindt zich een halfronde zitgelegenheid met ervoor een rond, met flagstones belegd plaatsje. In het midden is een kastanjeboom geplaatst. Onder aan de terrassen zijn rododendrons geplant.

Aan de zuidkant langs de bloementuin en aansluitend op het terras staat een pergola. Aan de uiteinden van de pergola bevinden zich bankjes. De ritmisch geplaatste massieve pijlers hebben een baksteenmotief aan de bovenzijde en dragen een lattenconstructie, waaromheen zich de klimplanten winden. De pergola vormt de zuidelijke afsluiting van de bloementuin. De 'grasparterre' ligt zuidoostelijk een niveau lager dan de bloementuin, en is afgescheiden door een muur met trappen. De grasparterre wordt gekenmerkt door een grasveld, grote rododendrons en een rand van coniferen. De paden zijn hier informeel. Tegen de terrasmuur is een border aangelegd. De 'dwarsas met coniferenlaan' ligt haaks op de hoofdas en loopt vanaf de halfronde zitgelegenheid in de bloementuin naar het zuiden. Ter hoogte van de pergola bevinden zich trappen, deels geplaatst in een hoek van 45 graden. Een overloop vanuit het bassin in de bloementuin mondt via een muurtje tussen de trappen uit in een tussen de trappen gelegen vijver. De randen zijn voorzien van baksteendcoraties. Het bassin heeft de vorm van een halter. Hier vangt de zichtas aan, die aan weerszijden is beplant met coniferen en eindigt in het bos.

De 'achterhof' is direct achter het huis gelegen. Deze achthoekige tuin is omzoomd door een taxushaag. Oorspronkelijk was in de tuin een aanleg met een gazon, later werd de tuin vermoedelijk ook als moestuin gebruikt. De indeling bestaat thans uit een stervormige vakindeling, afgescheiden door buxushaagjes.

Het 'draaiplein' is symmetrisch aangelegd en gericht op het uitzicht vanuit de erker van de eetkamer. In het midden bevindt zich een cirkelvormig perk, omzoomd door grind. Het draaiplein wordt door een taxushaag afgesloten.

De 'pauwentuin' ligt in het bos opzij van het draaiplein en bestaat uit een bassin, gelegen in het midden van de tuin. Rondom zijn zeshoekige bakstenen pilaren geplaatst, waartussen muurtjes zijn gemetseld. Ter linkerzijde zijn trappen aangelegd. Aan de zuidoostzijde is een bankje geplaatst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De tuinaanleg van de historische buienplaats Remmerstein is van cultuurhistorische waarde als onderdeel van de ontwikkeling van de aanleg van Remmerstein, alsmede van architectuurhistorische waarde als zeldzaam voorbeeld van een goed bewaard gebleven tuin in de nieuwe architectonische tuinstijl. Tevens is de tuin van belang vanwege de plaats in het oeuvre van tuinarchitect D.F. Tersteeg. De tuin is tenslotte van ensemblewaarde vanwege de relatie met het landhuis en de ligging in een 18de-eeuwse structuur.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg